

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie ze skargi I. M. i J. M.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Okręgowym Warszawa-Praga w Warszawie w sprawie o sygn. III C 240/22 i Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn. V ACa 2366/24,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 12 lutego 2025 r.,

stwierdza swoją niewłaściwość i przekazuje sprawę według właściwości Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie.

UZASADNIENIE

I. M. i J. M. (dalej: „skarżące”) zastępowane przez profesjonalnego pełnomocnika pismem z 4 października 2024 r. (data nadania przesyłki poleconej) złożyły skargę na przewlekłość całego dotychczasowego postępowania cywilnego, toczącego się aktualnie przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie pod sygn. V ACa 2366/24, zaś w I instancji przed Sądem Okręgowym Warszawa-Praga w Warszawie pod sygn. III C 240/22 (poprzednia sygn. I C 875/16), w której to sprawie pozwany są skarżące oraz wniosły o:

1. stwierdzenie, że nastąpiła przewlekłość postępowania w sprawie cywilnej toczącej się aktualnie przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie pod sygn. V ACa 2366/24, a przede wszystkim podczas procedowania w I instancji

przed Sądem Okręgowym Warszawa-Praga w Warszawie pod sygn. III C 240/22 (poprzednia sygn. I C 875/16);

2. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz skarżących odpowiedniej sumy pieniężnej w kwotach po 20 000 zł. na rzecz każdej ze skarżących wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za niewątpliwie przewlekłe prowadzenie postępowania cywilnego w jego dotychczasowych etapach, w sytuacji, gdy sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżących, które swoją postawą w żaden (choćby niezawiniony) sposób nie przyczyniły się do wydłużenia czasu trwania przedmiotowego postępowania, zaś czynności podejmowane na dotychczasowych etapach postępowania, charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, zachowanie się stron (w szczególności zachowanie skarżących), nie uzasadniają wystąpienia blisko 8-letniej przewlekłości w jej rozpoznaniu, doprowadzając w sposób ewidentny do rażącego naruszenia prawa skarżących do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, co implikuje przyznanie skarżącym wnioskowanych sum pieniężnych, które i tak nie zrekompensują im krzywdy za niemożność sprawnego prawomocnego zakończenia całkowicie niezasadnie wszczętej przeciwko nim sądowej sprawy cywilnego, pomimo aż 8-letniego czasu jej prowadzenia;

3. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz skarżących zwrotu uzasadnionych wydatków poniesionych w związku ze złożeniem niniejszej skargi, w tym opłaty sądowej od skargi oraz kosztów ustanowienia pełnomocnika, według norm prawem przepisanych, odrębnie dla każdej ze skarżących;

4. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z akt sprawy Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie III Wydział Cywilny, sygn. III C 240/22 (poprzednio I C 875/16) na okoliczność prowadzenia postępowania w sposób przewlekły, naruszenia prawa skarżących do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, nieprzeprowadzania przez właściwy organ wymiaru sprawiedliwości (Sąd) czynności zmierzających do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

W uzasadnieniu skargi skarżące podnosiły także zarzuty i okoliczności odnoszące się do postępowania przed Sądem Okręgowym Warszawa-Praga w Warszawie o sygn. III C 240/22. Natomiast w uzasadnieniu podnosiły także, że „Nieprawidłowy sposób prowadzenia całego dotychczasowego postępowania cywilnego stanowi uzasadnioną podstawę do stwierdzenia, że w toku sprawy z udziałem skarżących, tj. przede wszystkim w postępowaniu przed Sądem Okręgowym Warszawa-Praga w Warszawie pod sygn. akt III C 240/22 (poprzednio I C 875/16) doszło do naruszenia prawa skarżących do rozpoznania „ich” przedmiotowej sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (w rozsądnym terminie, gdyż okres blisko ośmiu lat procesu określić należy jako nader nierozsądny czasowo termin na rozpoznanie całkowicie bezzasadnych i nieudowodnionych roszczeń powódki J. M.)”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”) uregulowano kwestię właściwości rzeczowej Sądu Najwyższego i sądów powszechnych dotyczącej skargi.

Stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, Sąd Najwyższy jest właściwy do rozpoznania skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki „[j]eżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed sądem apelacyjnym lub Sądem Najwyższym”. Jeżeli zaś skarga odnosi się do przewlekłości postępowania przed sądem okręgowym i sądem apelacyjnym – właściwy do jej rozpoznania w całości jest sąd apelacyjny (art. 4 ust. 1b ustawy o skardze na przewlekłość). Przepisy wyznaczające właściwość rzeczową Sądu Najwyższego do rozpatrywania skarg na przewlekłość postępowania, jako normy o charakterze kompetencyjnym, powinny być

interpretowane ściśle i literalnie (postanowienie Sądu Najwyższego z 19 grudnia 2019 r., I NSP 175/19).

Sąd Najwyższy, po dokładnej analizie treści skargi, doszedł do przekonania, że zarówno literalny zakres żądania, zarzuty, jak i ujęte w uzasadnieniu: opis przebiegu postępowania szczególnie przed Sądem Okręgowym, konkluzje co do długości trwania postępowania, żądanie przyznania określonej kwoty oraz argumentacja, dotyczą postępowania przed Sądem Okręgowym Warszawa-Praga w Warszawie o sygn. III C 240/22 i obejmują także Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie o sygn. V ACa 2366/24.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy na podstawie art. 4 ust. 1b ustawy o skardze na przewlekłość oraz art. 200 § 1¹ i art. 200 § 1⁴ k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę według właściwości Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie.

[SOP]

[a.ł.]